
KULA ŚNIEGOWA W POLSKICH FINANSACH PUBLICZNYCH

JJ CONSULTING
JANUSZ JANKOWIAK

	2007	2008	2009	2010
PKB	1 176 737	1 275 432	1 343 657	1 415 514
DEFICYT GG	-22 134	-46 849	-98 714	-111 154
	-1,9	-3,7	-7,3	-7,9
PROC. PKB				
DEF. BUDŻETU PAŃSTWA	-35 316	-49 796	-71 471	-83 891
	-3,0	-3,9	-5,3	-5,9
PROC. PKB				
DEF/NADWYŻ. SEKT. LOKALNY	510	-2 298	-14 032	-16 074
	0,0	-0,2	-1,0	-1,1
PROC. PKB				
DEF/NADWYŻ. UBEZP. SPOŁECZ.	12 672	5 245	-13 211	-11 189
	1,1	0,4	-1,0	-0,8
PROC. PKB				
DŁUG GG	529 370	600 829	684 073	778 212
	45,0	47,1	50,9	55,0
PROC. PKB				

DEFICYT SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH, MLD PLN, %PKB

MIN. FIN; SZACUNKI WŁASNE JJ CONSULTING

	MLD PLN	% PKB
2011	75,4	4,97
2012	46,5	2,87
2013	18,5	1,08
2014	15,0	0,82

JAK SIĘ WDRAPAĆ NA TAK OSTRĄ ŚCIEŻKĘ KONWERGENCJI?

- KONSOLIDACJA OSIĄGNIĘTA GŁÓWNIEMIE POZA BUDŻETEM PAŃSTWA
- NISKI DEFICYT BUDŻETU EUROPEJSKIEGO W ROKU 2012, A PÓŹNIEJ JUŻ NADWYŻKI
- POPRAWA SALDA FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (POŻYCZKI Z FRD, FP, KREDYTY ZUS = 21 MLD PLN)
- OSTRE HAMOWANIE ZADŁUŻENIA W SEKTORZE LOKALNYM
- KONSOLIDACJA SKUPIONA W LATACH 2011-2012; **4,6% PKB Z CZEGO: 0,8% - PODATKI; OK. 2,0% - OFE**
- BRAK OSZACOWANIA SKUTKÓW REFORM: UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE ROLNIKÓW; USTAWY ZDROWOTNE; EMERYTURY SŁUŻB MUNDUROWYCH; UJEDNOLICENIE ZASAD LICZENIA RENT I EMERYTUR; WYDATKI NA WOJSKO LICZONE, JAKO 1,95% PKB ŚREDNIO W OKRESIE 6 LAT

ASYMETRYCZNE DOSTOSOWANIA

- Lata 2011-2012 kluczowe dla programu konwergencji. W latach 2013-2014 dostosowanie fiskalne nie przekracza już 0,4 proc. PKB
- Z 4,6 proc. dostosowania w latach 2011-2012 2,0 proc. nastąpić ma po stronie dochodów i 2,62 proc. po stronie wydatków.
- **Z tych 2,6 proc. aż 1,9 proc. pochodzi z oszczędności na kosztach reformy emerytalnej po obcięciu składki do OFE (z uwzględnieniem oszczędności na kosztach obsługi długu)**
- **OFE dają też dodatkowy 1,1 proc. netto w latach 13-14, po odjęciu spadku dochodów PIT po uldze na IKE**
- Dostosowanie po stronie wydatków w pozostałych elementach sektora GG w kluczowych dla APK latach 11-12 nie przekracza 0,7 proc. PKB
- **Proporcje dostosowania dochody/wydatki układają się więc w rzeczywistości jak 3:1. Jest to proporcja, w świetle doświadczeń empirycznych, suboptymalna z punktu widzenia wpływu na wzrost gospodarczy w średnim i długim okresie**

ZAGADKA NASZEGO WZROSTU

PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY

MLD PLN; PROC. PKB

	MLD PLN	% PKB
2010	748,5	53,0
2011	799,0	52,7
2012	839,6	51,9
2013	870,4	50,6
2014	909,6	49,7

WYDATKI SEKTORA GG W PROC. PKB

AKTUALIZACJA PROGRAMU KONWERGENCJI

LATA	% PKB	2006=100; WZROST REAL.
2006	43.8	100
2007	42.2	103.0
2008	43.3	110.7
2009	44.6	116.0
2010	46.5	124.7

WZROST WYDATKÓW POWYŻEJ POTENCJAŁU

- DŁUGOTERMINOWY POTENCJAŁ WZROSTU POLSKIEJ GOSPODARKI SZACOWANY NA OKOŁO 4.0% PKB
 - W OSTATNIM CZASIE WZROST WYDATKÓW SEKTORA PUBLICZNEGO NIŻSZY OD POTENCJAŁU JEDYNIE W ROKU 2007
 - W LATACH 2008-2010 PRZYROST WYDATKÓW WIELOKROTNIE PONAD DŁUGOTERMINOWYM TRENDDEM DYNAMIKI PKB
-

SOLIDNA EKSPANSJA FISKALNA

IMF, ARTICLE IV CONSULTATION, APRIL 8. 2010; SZACUNKI WŁASNE JJ
CONSULTING

DYSKRECJONALNE POLUZOWANIE FISKALNEJ W PROC. PKB

2008	1.75
2009	2.50
2010	1.00

ZAGADKA WZROSTU GOSPODARCZEGO W POLSCE

- SKALA DYSKRECJONALNEGO POLUZOWANIA FISKALNEGO OSZACOWANA PRZEZ IMF W LATACH 2008-2009 = 4.25% PKB
- $\frac{3}{4}$ Z TEGO IDZIE NA RACHUNEK REDUKCJI OBCIĄŻEŃ PODATKOWYCH
- DOCHODZI DO TEGO DODATKOWY 1.0% PKB PO REDUKCJI PIT W ROKU 2010
- ŁĄCZNIE NIE MNIEJ NIŻ 5.25% PKB
- SKUMULOWANY PRZYROST DEFICYTU SEKTORA GG W LATACH 2008-2010 = 6.3% PKB
- MODELOWE ZAŁOŻENIE 1.0% WZROSTU DEFICYTU = 0.4 PPR. DODANE DO DYNAMIKI PKB W KRÓTKIM OKRESIE (1-2 LATA)
- STYMULACJA FISKALNA W POLSCE W LATACH 2008-2010 PODNIOSŁA DYNAMIKĘ PKB W WYMIARZE SKUMULOWANYM O NIE MNIEJ NIŻ 2,5%

Propozycje zmian w systemie emerytalnym

- Upowszechnienie systemu emerytalnego
 - Stopniowe podwyższanie wieku przechodzenia na emeryturę
 - Reforma KRUS
 - Lepsze działanie OFE
 - Bezpieczna wypłata emerytur
-

Upowszechnienie systemu emerytalnego

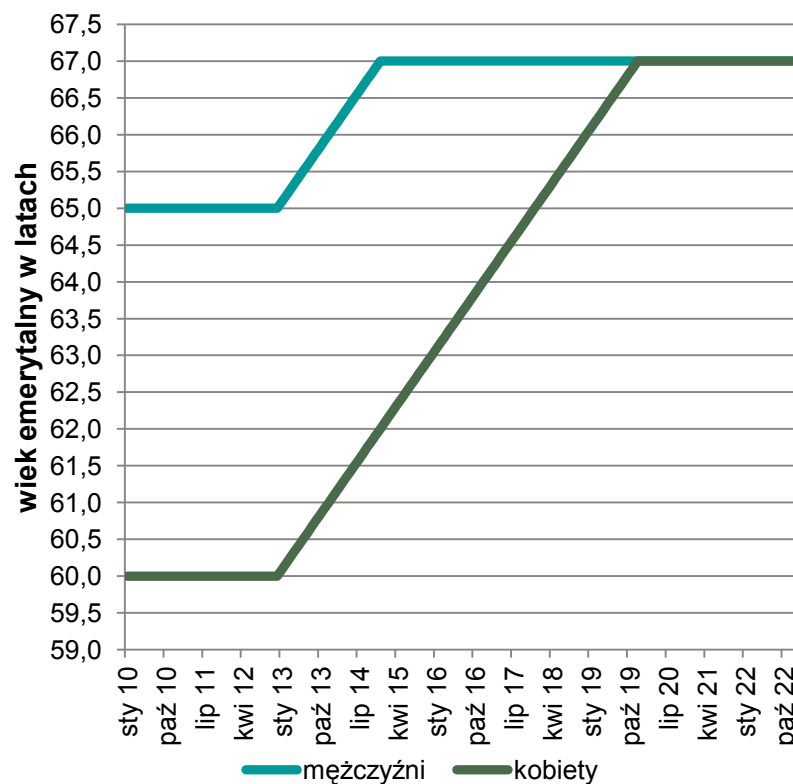
- Konstytucyjna zasada równości wymaga objęcia wszystkich obywateli jednolitymi zasadami emerytalnymi.
 - Dlatego też górnicy i służby mundurowe powinny być objęte powszechnym systemem emerytalnym.
 - Po przekroczeniu pewnej liczby lat pracy pracownicy mogliby otrzymać świadczenia podobne do pomostowych.
-

Stopniowe podwyższanie wieku przechodzenia na emeryturę

Jak zrównywać wiek emerytalny?

- Zrównanie wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet i podniesienie go z obecnych 60/65 do 67
- Podwyższanie wieku następowałoby stopniowo –
 - Zaczęłoby się w styczniu 2013 roku i dotyczyło wtedy 60 letnich kobiet i 65 letnich mężczyzn
 - Z każdym miesiącem wiek ulegałby wydłużeniu o 1 miesiąc tzn. dla osoby urodzonej miesiąc później wiek emerytalny byłby o miesiąc dłuższy niż dla osoby urodzonej miesiąc wcześniej
 - W przyszłości powinien być stosowany płynny mechanizm dostosowujący wiek emerytalny do wzrostu długości życia

Jaki harmonogram?

Źródło: Instytut Badań Strukturalnych

Reforma KRUS

- Natychmiastowe zamknięcie dopływu do KRUS nowych ubezpieczonych.
 - Wyłączenie z KRUS utrzymujących się z działalności pozarolniczej.
 - Przesunięcie do powszechnego systemu rolników zaczynając od większych gospodarstw.
 - Docelowo przejęcie całości funkcji emerytalnych KRUS przez system powszechny.
-

Lepsze działanie OFE

- Wprowadzenie zewnętrznego benchmarku.
 - Eliminacja zbędnych kosztów pośrednictwa pomiędzy ubezpieczonymi (wyeliminowanie zjawisk agresywnej akwizycji, ograniczenie wydatków na reklamę).
 - Płynne przejście z inwestycji bardziej ryzykownych na inwestycje bezpieczne.
 - Zróżnicowanie opłat od składki pomiędzy funduszami ryzykownymi i bezpiecznymi.
-

Bezpieczna wypłata emerytur

- Emerytury wypłacane z filaru kapitałowego mogłyby być wyłącznie dożywotnie.
 - Wypłacałyby je konkurujące ze sobą instytucje prywatne.
 - Dla długofalowej stabilności systemu niezbędna jest coroczna informacja o długookresowej sytuacji systemu emerytalnego:
 - prognozy demograficzne
 - jawny i ukryty dług emerytalny
 - długookresowa sytuacja finansowa systemu
-